

Een jaarovergang van genderneutraal naar geslachtloos STOP

Marc Cosyns, UGent

Ik heb zoiets van een overload bij discussies over genderneutraal' zei mijn collega eind 2016 toen hij hoorde dat ik was gekozen in de Raad voor de Nederlandse Taal en Letteren (2017-2020). 'Je moet in actie treden tegen dat taalmisbruik in de zorg, ook tegen die verengelsing by the way.' Een jaar later zijn 'ik heb zoiets van' omwille van vaagste vaagtaal en 'genderneutraal' omwille van combinatie Engels-Nederlands, uitgeroepen tot de irritantste uitdrukkingen in het Vlaamse en Nederlandse taalgebied. Geslachtsneutraal zijn we schijnbaar politiek correct. Geen geachte heer of mevrouw maar 'geachte mens', zoals verplicht gebruikt in *het* ambtenarij van *het* gemeente Amsterdam en aanbevolen in *het* stad Gent. 'Hello Everyone' zoals in *het* metro in London mag ook. In de toiletten geen onderscheid tussen

man/vrouw. Iedereen gelijk zoals bij mensen met een fysieke handicap. Kan men in *het* zorgverlening zonder geslachtsdifferentiatie? Hoe en waar moeten we patiënten plaatsen op *het* lijn van het geslachtscontinuüm, het fluïdum? Moet men wachten tot 12 jaar om ambtelijk in te schrijven als X/ Y/ O zoals in sommige staten van Duitsland? Het onzijdige kind bestaat niet in de geneeskunde met mannelijke en vrouwelijke (genetische) aandoeningen. Misschien wel in *het* opvoeding en het onderwijs. Zijn we met z'n allen op weg naar geslachtloosheid en een betere transhumane wereld zonder seksueel geweld? Vanaf 2018 elk kind

geslachtloos geboren? Met CRISPR-genmodificaties is het nu al mogelijk. Eens de resterende mannen en vrouwen uitgestorven zijn, zullen er geen verkrachtingen meer zijn. Metoo-verhalen evenmin. Maar ook geen geflirt, verliefdheid, gedeelde hormonenseks meer. Zouden we dit missen in een transhumane wereld zonder Y-chromosoom, gemodificeerde X en

het vrijwaring van alle genetische ziekten? HET MENS als geslachtloos wezen: het mens, het kind, het volwassene als standaardtaal. Naast het meest irritante woord steunt *het* Taalunie ook het 'woord van het jaar 2017'. Ik stem op 'metoo-verhaal', zowel in Vlaanderen als in Nederland in *het* top 10, om het in 2018 hopelijk nooit meer te moeten horen.

Op 29 december 2017 stopt het elektrische telegram als communicatiemiddel en zal *het* Telegramapp gestaag transcommunicatiever worden. Ik stuur nog een standaardtelegram naar alle mensen van goede wil STOP geslachtloos een nieuwe wereld tegemoet STOP met kinderen, te rapen in het bloemkloonveld of geadopteerd STOP en seks vol tederheid en veel tijd STOP

© Belga Image

Katjes te krijgen

Geert Verrijken

U wordt dezer dagen met de jaaroverzichten om de oren geslagen. Wij doen daar niet voor onder. Integendeel, we gaan zelfs 30 jaar terug. Zolang al is de medische pers mijn biotoop, waarvan een groot deel bij Artsenkrant. Enkele impressies uit die lange periode wil ik u niet onthouden. Radio nostalgie... Drie decennia geleden zat de pers volop in een moeilijke overgang van schrijfmachines naar personal computers. Van internet en e-mail was nog geen sprake en dat verplichtte losse medewerkers foto's en teksten op de redactie binnen te gooien. In die AK-

begindagen was 'redactie' trouwens een groot woord. Eén kettingrokende, nerveuze coördinator trachtte vele bordjes tegelijk in de lucht te houden. Dat lukte meestal. Omdat het aantal bladzijden beperkt was en de inhoud er vaak niet echt toe deed. Zo draaide men de lezer nogal eens een rad voor ogen. In de brievenrubriek verschenen bijvoorbeeld regelmatig zeer conservatieve bijdragen van ene R.J. uit Anderlecht. Reactionaire Jef heette hij voluit, een pseudoniem van de toenmalige hoofdredacteur. Anoniem gal spuwen, kon zo volop. Feiten en opinies...

Nog een anekdote. Soms waren er zoekertjes tekort om een pagina te vullen. Dat probleem werd in een handomdraai opgelost: een fictief telefoonnummer en daarbij 'katjes te krijgen' of 'hondjes te koop' en hop... gaatje

gevuld. Indertijd was de taal van Molière trouwens toonaangevend in de medische pers. Veel werd vertaald. Pas jaren later veranderde bijvoorbeeld de rubrieknaam 'kleine aankondigingen' ('petites annonces') in 'zoekertjes'. Artsenkrant dreef lange tijd uitsluitend op inkomsten uit farmaceutische publiciteit. In de era van de blockbusters deed dat het blad op enkele jaren tijd uit zijn voegen barsten. Van 16 pagina's per week ging het naar 72, 80 en meer bladzijden. Om uiteindelijk twee maal per week te verschijnen. In die erg voluntaristische periode kwamen en gingen tal van medewerkers. Ook een hedendaagse celebrity, de bekendste arts van Vlaanderen, als Marleen Finoulst zette toen haar eerste journalistieke stapjes bij dit blad. 'What goes up must come down'. Na de blockbusters beknipte de industrie op de budgetten voor

geneesmiddelenreclame. Tal van medische titels hielden het voor bekeken. Artsenkrant balanceerde even op de rand van de afgrond en greep terug naar het vertrouwde recept: één papieren editie per week. Ondertussen staken ook e-nieuwsbrieven, websites en dezer dagen sociale media de kop op. Pijnlijke, banen kostende herstructureringen zorgden er ondertussen wel voor dat het kaf van het koren scheidde. Crisissen zijn uitdagingen. De redactie professionaliseerde en tegenwoordig is Artsenkrant een kleine, goed geoliede machine die week na week een krant en twee e-nieuwsbrieven aflevert. Belangrijk ook was de beslissing om een betalende AK-club uit te bouwen. Zo boorden we nieuwe inkomsten aan en is het blad minder afhankelijk van reclame. En veel essentiëler: hierdoor versterkt de autonomie en onafhankelijkheid van de redactie.

© Belga Image